

FEJÉR MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KORMÁNYMEGBÍZOTT

Ügyiratszám: FE/02/657-1/2021.
Ügyintéző: Szabóné Kárász Viktória
Tárgy: Törvényességi felhívás

**Tordas Község Önkormányzat
Képviselő-testülete**

Tordas

Szabadság utca 87.
2463

**Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő-testület!**

A Miniszterelnökség Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkára által meghatározott ellenőrzési munkatervben foglaltakra tekintettel 2021. január 26. napján kelt (FE/02/293-1/2021. ügyiratszámú) levelemben tájékoztatást kértem valamennyi Fejér megyében működő önkormányzat Jegyzőjétől arról, hogy az önkormányzat szociális és gyermekvédelmi tárgyú rendeletei megfelelnek-e a magasabb szintű jogszabályokban előírt kritériumoknak.

Tordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének „a szociális ellátásokról” szóló 17/2021. (IX.30.) önkormányzati rendeletére (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) vonatkozóan a „Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatásköröm alapján az alábbi

t ö r v é n y e s s é g i f e l h í v á s s a l

élek:

1. Az önkormányzati rendelet bevezető része az alábbiakat tartalmazza:
„Tordas Község Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1) bekezdésében, 26. § -ában, 32. § (3) bekezdésében, 48. § (4) bekezdésében, 58/B. § (2) bekezdésében, 92. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 115. § (3) bekezdésében és 132. § (4) bekezdés d) és g) pontjában

kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.”

„A jogszabályszerkesztésről” szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: JsZR.) 52. § (1)-(2) bekezdése és az 55. § (1) és (5) bekezdései kimondják, hogy:

„52. § (1) A rendelet tervezete bevezető részt tartalmaz.

(2) A bevezető rész

a) a jogszabály megalkotásához szükséges – az ebben az alcímben meghatározott – érvényességi kellékek felsorolását és

b) a jogalkotás aktusára utaló kifejezést

foglalja magában.

...

55. § (1) A bevezető részben a rendeletalkotásra felhatalmazást adó rendelkezés vagy az eredeti jogalkotói hatáskört megállapító rendelkezés után meg kell jelölni azt a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezést, amely alapján a jogszabályt kiadják.

(5) Önkormányzati rendelet bevezető részének a megszővegezésekor az önkormányzat feladatköröként az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés megfelelő pontját, a helyi önkormányzatokról szóló törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését **vagy** más törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését kell feltüntetni.”

A JsZR. 55. § (5) bekezdés kommentárja kimondja:

„Önkormányzatok esetében feladatkört nem csak az Alkotmány telepíthet. Általánosságban fogalmaz meg feladatköröket a helyi önkormányzatokról szóló törvény, és az egyes ágazati törvények is tartalmazhatnak feladatkör-telepítést a helyi önkormányzatok vonatkozásában. Önkormányzati rendeleteknél a feladatkör megjelölése minden esetben a konkrét feladatot telepítő jogszabályra való hivatkozással történik.”

„A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról” szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: SzocTV.) 132. § (4) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„132. § (4) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza

a)

b)-c)

d) az étkeztetés jogosultsági feltételeinek részletes szabályait,

e)-f)

g) a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait.”

A Kúria 5.021/2013/4. számú határozata az önkormányzati rendeletalkotás kapcsán megállapítja:

„A végrehajtási jelleggel megalkotott önkormányzati rendelet esetében azonban a felhatalmazó jogszabály megjelölése érvényességi kellék, mert az önkormányzat csak annak közbejöttével válik normaalkotóvá. Önálló cél hiányában igazodik a felhatalmazó jogszabály által elérendő célhoz, tárgyhoz és keretekhez.

Ezért a végrehajtó jelleggel megalkotandó önkormányzati rendelet jogalap nélkül marad akkor, ha a preambulumban megjelölt törvény nem ad a megalkotására felhatalmazást.”

A Szocvtv. 58/B. § (2) bekezdése értelmében a 2 000 fő feletti lakosságú települési önkormányzat vagy társulás, illetve a fővárosi önkormányzat jogszabályban meghatározottak szerint helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre.

A Szocvtv. 115. § (3) bekezdése értelmében a személyi térítési díj összege önkormányzati intézmény esetén a fenntartó rendeletében foglaltak szerint, egyéb esetben a fenntartó döntése alapján csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik.

Az önkormányzati rendelet bevezető része nem felel meg a Jsr. rendelkezéseinek, mivel a rendelet bevezető részében megjelölte a Szocvtv. 58/B. § (2) bekezdését és a 115. § (3) bekezdését, holott a rendelet normaszövegében nem rendelkezett róla.

2. Az önkormányzati rendelet 6. § (3) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:
- „6. § (3) A benyújtott igazolások, nyilatkozatok tartalmát a hatáskör gyakorlója ellenőrizheti, ennek körében*
- a) megkeresheti az illetékes adóhatóságot,*
 - b) megkeresheti a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervet,*
 - c) megkeresheti a közlekedési igazgatási hatóságot,*
 - d) megkeresheti az igazolást kiállító szervet, munkáltatót,*
 - e) elrendelheti környezettanulmány készítését, különös tekintettel a Szocvtv. 10. § (6) bekezdésében foglaltak vizsgálatára vonatkozóan.”*

A képviselő-testület olyan eljárési kérdéseket szabályoz az önkormányzati rendelet 6. § (3) bekezdésében, melyre vonatkozóan „az általános közigazgatási rendtartásról” szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezései az irányadóak, ezért törvénysértő.

3. Az önkormányzati rendelet 8. § (2)-(3) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:
- „8. § (2) A kifizetés történhet*

a) készpénzben, az ügyfél folyószámlájára történő átutalással vagy a Hivatal házipénztárából, vagy

b) vásárlási utalvány formájában, vagy

c) a kérelmező közvetlen költségeinek átvállalásával.

(3) A (2) bekezdés b) és c) pont szerint kell eljárni abban az esetben, ha a körülményekre tekintettel feltételezhető, hogy a támogatást nem a rendeltetésének megfelelően használják fel."

Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján:

„Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„A jogalkotásról” szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdése értelmében *„a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.”*

Az önkormányzati rendelet a 8. § (3) bekezdésében olyan fogalmat használ („feltételezhető”), mely nem egyértelmű szabályozást tartalmaz az ellátást igénybe vevők részére, mely nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének, ezért törvénytértő.

4. Az önkormányzati rendelet 9. § -a az alábbiakat tartalmazza:

„9. § Nem állapítható meg települési támogatás annak az aktív korú személynek, aki álláskeresőként, illetve akinek a családjában élő személy munkanélküliségként a munkahely keresés céljából nem működik együtt a Kormányhivatal Munkaügyi Központjával, és amennyiben a Munkaügyi Központ a közmunka program keretében a képzésének megfelelő közfoglalkoztatási lehetőséget kínál fel a számára, azt visszautasítja.”

4.1. A Kúria Köf.5.030/2019/3. számú határozata értelmében:

„[17] A módosított önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat a hatvankét év feletti, illetve a tizennyolc év alatti lakosok részére „jövedelmi és vagyoni viszonyokra való tekintet nélkül” adhat pénzbeli települési támogatást. A Kúria a Köf.5014/2019/3. számú határozatában jelen üggyhöz hasonló szabályozás kapcsán rámutatott arra, hogy: „[m]egállapítható, hogy ez a megfogalmazás sehogyan sem értelmezhető összhangban állóként az Sztv.-nek a települési támogatást illetően kifejezetten a szociális rászorultság esetére vonatkoztatott meghatározásával, mi több, azzal kimondottan ellentétes. A Szoc. tv. által intézményesített települési támogatásként tehát az önkormányzat ilyen támogatási tartalmat jogszerűen nem határozhat meg, mert az adott, éppen a felhatalmazó magasabb szintű jogszabállyal ütközik.” A Kúria rögzíti, hogy az Sztv. által intézményesített települési pénzbeli támogatás nem szociális szemponthoz való kötése ellentétes az Sztv. 26. §-ában meghatározott rászorultsági

elvvel; meghatározott életkor elérése, illetve el nem érése pedig nem tekinthető szociális szempontnak.

[18] A fentiek alapján a Kúria a módosított önkormányzati rendelet 7/A. §-ának és 7/B. §-ának törvénysértő voltát megállapította és azokat megsemmisítette.

A döntés elvi tartalma

[19] A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által intézményesített települési pénzbeli támogatás önkormányzati rendelettel történő nem szociális szempont szerinti szabályozása ellentétes e törvény 26. §-ában meghatározott rászorultsági elvvel; meghatározott életkor elérése, illetve el nem érése pedig nem tekinthető szociális szempontnak.”

Köf.5.019/2015/5. számú határozat

„18. Hasonló okból törvénysértő az önkormányzati rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja is. Az önkormányzati rendelet e szabálya a szociális célú tüzelőanyag támogatásban való részesülést ahhoz köti, hogy a kérelmezőnek (vele egy háztartásban élő személyeknek) az önkormányzattal szemben lejárt fizetési határidejű tartozása ne legyen. A Kúria már több döntésében rögzítette, hogy önkormányzati rendeletben felhatalmazás hiányában nem lehet a szociális támogatás feltételévé tenni nem szociális célú szempontokat (lásd a Köf.5.051/2012/6., Köf.5.008/2013/8., Köf.5.051/2014/3. Köf.5017/2015. számú határozatokat). Jelen ügyben egyértelmű, hogy a szociális támogatáshoz való hozzáférés azon az alapon történő lehetetlenné tétele, hogy az önkormányzattal szemben az igénylőnek lejárt tartozása nincs, nem szociális szempont. Nem helytálló az önkormányzat azon hivatkozása, hogy az Art. 85/A. §-ában szabályozott adóhatósági igazolás kiállítása, és ennek megkövetelése bizonyos állami támogatások megszerzése esetén, analóg az Ör.-ben szabályozottakkal.

...

A döntés elvi tartalma:

20. Önkormányzati rendeletben felhatalmazás hiányában nem lehet a szociális támogatás feltételévé tenni nem szociális célú szempontokat.”

Törvénysértő az önkormányzati rendelet 9. §-a, mivel a települési támogatás nem szociális szempont szerinti szabályozása ellentétes a Szocvtv. 26. §-ában meghatározott rászorultsági elvvel.

4.2. Az önkormányzati rendelet 9. §-a a „Munkaügyi Központ”-ra, mint közigazgatási szervre hivatkozik.

„Az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról” szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 320/2014. (XII. 13.)

Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése értelmében „a Kormány állami foglalkoztatási szeroként az alulfoglalkoztatottság felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter), a fővárosi és megyei kormányhivatalt (a továbbiakban: kormányhivatal), a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalát (a továbbiakban: járási hivatal) jelöli ki. Ha kormányrendelet másként nem rendelkezik, az állami foglalkoztatási szerv hatáskörébe tartozó közigazgatási hatósági ügyekben a járási hivatal jár el.”

A 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés a) pontja értelmében „az állami foglalkoztatási szerv hatáskörében eljáró járási hivatal ellátja az álláskeresők nyilvántartásba vételével kapcsolatos feladatokat, valamint az álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, szüneteltetésével, megszüntetésével és visszakövetelésével kapcsolatos, továbbá azokkal a foglalkoztatást elősegítő támogatásokkal kapcsolatos feladatokat, amelyek ellátása nem tartozik az állami foglalkoztatási szerv hatáskörében eljáró kormányhivatal hatáskörébe.”

Jogszabálysértést követett el a képviselő-testület, amikor olyan közigazgatási szervre (Munkaügyi Központ) hivatkozik, amely már nem létezik.

5. Az önkormányzati rendelet 11. § (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:
„11. § (1) A lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram- vagy a gázfogyasztás költségeihez települési támogatást nyújthat a 12. § (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő kérelmezőnek.”

Az önkormányzati rendelet 11. § (1) bekezdésében olyan jogszabályhelyre hivatkozik (12. § (2) bekezdés), mely nem a villanyáram- vagy a gázfogyasztás költségeihez nyújtott települési támogatás feltételeit határozza meg, így nem egyértelmű szabályozást tartalmaz, és nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének, ezért törvénysértő.

6. Az önkormányzati rendelet 11. § (2) bekezdése, a 12. § (2) bekezdése és a 13. § (3) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:
„11. § (2) Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás adható annak a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (továbbiakban:

nyugdíjminimum) 250%-át, **egyedülálló** esetén a 275%-át, **egyedülélő** esetén a 300%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

...

12. § (2) Az elbírálás alapja:

- a) az ápoló családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 200%-át, **egyedülálló** vagy **egyedülélő** esetében a 250%-át,
- b) az ápoló, amennyiben kereső tevékenységet folytat, munkaideje – az otthon történő munkavégzés kivételével – a napi 4 órát nem haladhatja meg,
- c) az ápoló és ápolttal között tartási, életjáradéki szerződés nem áll fenn.
- d) a támogatásban egyidejűleg csak egy személy részesülhet.

...

13. § (3) RkTT állapítható meg, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem

- a) 14. § (1) bekezdés a)–b) pontokban felsorolt esetekben a nyugdíjminimum 400%-át, **egyedülálló** esetén a 450%-át, **egyedülélő** esetén az 500%-át nem haladja meg,
- b) 14. § (1) bekezdés c)–i) pontokban felsorolt esetekben a nyugdíjminimum 250%-át, **egyedülálló** esetén a 275%-át, **egyedülélő** esetén a 300%-át nem haladja meg.”

A Szocvtv. 4. § (1) bekezdés c) pontja értelmében „*e törvény alkalmazásában család: egy lakásban, vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége.*”

A Szocvtv. 4. § (1) bekezdés e) pontja értelmében „*e törvény alkalmazásában egyedülélő: az a személy, aki egyszemélyes háztartásban lakik.*”

A Szocvtv. 4. § (1) bekezdés l) pontja értelmében „*e törvény alkalmazásában egyedülálló: az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van.*”

Az önkormányzati rendelet 11. § (2) bekezdése, a 12. § (2) bekezdése és a 13. § (3) bekezdése törvényt sértő, mert egyedülállóként is nevelheti valaki gyermekét, így már a család fogalma alá fognak tartozni, ez alapján nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének.

7. Az önkormányzati rendelet 1. § -a az alábbiakat tartalmazza:

12. § (2) Az elbírálás alapja:

...

d) a támogatásban egyidejűleg csak egy személy részesülhet.

...

(5) Az ápoláshoz kapcsolódó települési támogatás legfeljebb két évre kerül megállapításra, összege az éves központi költségvetési törvényben meghatározott ápolási díj alapösszegének 80%-a egy ápoló esetében, 100%-a több ápoló esetében, mely a kérelmező számlaszámára kerül átutalásra vagy lakcímére postázva, utólag minden hónap 5. napjáig.

Az önkormányzati rendelet 12. § (2) bekezdés d) pontja és (5) bekezdése törvénysértő, mert nem egyértelmű, hogy egy ápoló hány ápoló után kaphat ápolási díjat, így nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének.

8. Az önkormányzati rendelet 13. § (5) bekezdés c) pontja és (7) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„13. § (5) A RkTT összege

...

c) az (1) bekezdés c)-i) pontban felsorolt esetekben legfeljebb évi 120.000 Ft értékben, azzal a kikötéssel, hogy

ca) egyszeri pénzbeli támogatásként adva 5.000 Ft-nál kevesebb nem lehet, de legfeljebb 30.000 Ft,

cb) rendszeres pénzbeli támogatásként adva havonta legfeljebb 20.000 Ft

cc) egyszeri természetbeni támogatásként adva tartós élelmiszer-csomag vagy meleg étel formájában a Bizottság által meghatározott összegben.

...

(7) A RkTT egyszeri támogatásként egy évben legfeljebb 4 alkalommal, vagy havi rendszerességgel legfeljebb 6 hónapon keresztül adható.”

- 8.1. A Szocvtv. 5. § (1) bekezdése alapján a pénzbeli és a természetben nyújtott ellátásra jogosultság, a jogosultat érintő jog és kötelezettség megállapítására, továbbá a hatósági ellenőrzésre az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Kúria 2/2015. (XI. 23.) KMK véleménye (a továbbiakban: KMK vélemény) szól a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozatok felülvizsgálatáról, mely szerint:

„Mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozatnak minősül az a határozat, amelyben a hatóság döntését olyan jogszabályra alapozza mely kizárólag a döntés kereteit jelöli ki. Mérlegelési jogkörben hozott határozat az is, ahol a döntési lehetőségeket meghatározó jogszabályi rendelkezés a döntés meghozatalának feltételeit és szempontjait nem jelöli meg. [...] Téves vagy az ügy érdemével össze nem függő mérlegelési szempont alkalmazása esetén a mérlegelés jogsértőnek minősülhet.[...] A közigazgatási anyagi jogra rendkívül jellemző a döntési lehetőségek megjelölésében

jelentkező mérlegelési jogkör. Klasszikus esetei ennek egyes korábbi szociális ellátásokra vonatkozó jogszabályi rendelkezések, mivel ezek az előírások kizárólag az adott juttatás lehetőségét teremtették meg („adható” megnevezéssel) meghatározott feltételek fennállása esetén. [...] Kétségtől a bizonyítás értékelése a hatóság részéről egyfajta mérlegelés, azonban ez a típusú „mérlegelés” a bírósági felülvizsgálat szempontjából nem jelent mérlegelési jogkört, ha a jogszabály az adott ügyben döntési lehetőségeket vagy kereteket nem tartalmaz. [...] Mindebből az következik, hogy nem elegendő a határozatot egyfajta „általános” indokolással ellátni, a hatóságnak azt is tudatnia kell, hogy a mérlegelés során miből indult ki, milyen jellegű körülményeket vett figyelembe. E körülményeknek az ügy érdekével, az eldöntendő tény vagy jogkérdéssel összhangban kell állniuk, emellett okszerűeknek és ésszerűnek kell lenniük. [...] Abban az esetben, ha a hatóság a mérlegelési feltétel vizsgálatát elmulasztja, akkor a mérlegeléshez szükséges jogszabályi feltétel is hiányzik és a határozat jogszabálysértőnek minősül. Ez azt is jelenti, hogy a jogszabályban írt mérlegelési feltételek, tehát azok a körülmények, amelyek vizsgálatát követően a hatóság tényleges mérlegelési tevékenységet végezhet, a törvényes mérlegelés alapfeltételének minősülnek. E körben a vizsgálatok hiánya nem csupán a mérlegelést, de tágabb értelemben a határozat megalapozatlanságát vonja maga után.”

„Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség biztosításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 1. §-a szerint az egyenlő bánásmód követelménye alapján Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

Az Ebktv. 4. § b) pontja értelmében az egyenlő bánásmód követelményét – többek között – a helyi önkormányzatok és ezek szervei jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.

Az önkormányzati rendelet 13. § (5) bekezdés c) pont ca) alpontja nem határozza meg konkrétan a támogatás összegének meghatározása során figyelembe veendő mérlegelési szempontokat.

Nem egyértelmű szabályozást tartalmaz, és nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének, továbbá sérülhet az Ebktv. 1. §-ában írt alapelv, ezáltal az egyenlő bánásmód követelménye, valamint a

KMK véleményben foglaltak alapján nincs meg a mérlegelés jogszabályi feltétele, ezért e rendelkezés törvénysértő.

8.2. A Szocvtv. 7. § (1) bekezdése a következő:

„7. § (1) A települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak rendkívüli települési támogatást, étkezést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti.”

A Szocvtv. 45. § rendelkezéseit e fenti 7. § (1) bekezdésének rendelkezéseivel együtt értelmezve megállapítható, hogy *„a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére”* minden olyan esetben nyújtani kell az ellátást, amikor a kérelmező a rászorultsági feltételeknek megfelel.

Az Alkotmánybíróság 81/2009. (VII. 10.) AB határozatának indokolása a következőket tartalmazza:

„Az átmeneti segély megállapításakor figyelembe vehető törvényi feltételeket az Sztv. 45. §-a tartalmazza. E szakasz rendelkezései az önkormányzatok számára a törvényben meghatározottakon túli további feltételek megállapítására csak annyiban adnak felhatalmazást, hogy az átmeneti segély átmeneti pénzügyi tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható, illetve az ellátás megállapításánál figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatár megállapításánál az önkormányzatnak rendeletében úgy kell szabályozni a jövedelemhatárt, hogy az az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedül élő esetén annak 150%-ánál alacsonyabb nem lehet. Az Sztv. 7. § (1) bekezdése pedig előírja, hogy a települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak átmeneti segélyt, étkezést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti. Az átmeneti segély a krízishelyzet megoldásának eszköze, vagyoni helyzetétől függetlenül kell biztosítani az önkormányzatnak.”

Fentiek alapján megállapítható, hogy nem lehet maximalizálni a rendkívüli települési támogatás éves szintű igénybevételét, ezért az önkormányzati rendelet 9. § (2) bekezdése törvénysértő.

9. Az önkormányzati rendelet 16. § (4) és (6) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„16. § (4) A polgármester különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén a Szocvtv. 48. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott megtérítési kötelezettség alól az eltemettetésre köteles személyt a terhére megállapítható köztemetés költségeinek megfizetése alól részben vagy egészben mentesítheti.

...

(6) **Részben mentesíthető** a fizetési kötelezettség alól az az eltemettetésre köteles személy, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem a nyugdíjminimum 150 %-át, egyedülálló vagy egyedülélő esetén a nyugdíjminimum 200 %-át nem haladja meg, és vagyona sem neki, sem a családtagjainak nincs, továbbá, ha az elhunyt személy után hagyatéki vagyon nem maradt, illetve az nem olyan mértékű, amely a köztemetés költségeit fedezné.”

9.1. Az önkormányzati rendelet 16. § (6) bekezdése törvénytörő, mert nem határozza meg konkrétan, hogy a köztemetés költségeinek megtérítési kötelezettsége tekintetében milyen mértékben mentesíthető a kérelmező. Ez alapján nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének.

9.2. Az önkormányzati rendelet 16. § (4) bekezdésében olyan fogalmat használ („különös méltánylást érdemlő körülmények”), mely nem egyértelmű szabályozást tartalmaz az ellátást igénybe vevők részére, mely nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének, ezért törvénytörő.

10. Az önkormányzati rendelet 17. § (5) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„17. § (5) Diákösztöndíj állapítható meg annak a diáknak, aki

a) a pályázat benyújtásakor a 21. életévét nem töltötte be és

b) a pályázat beadása előtti hónapban a családjában az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 400%-át, egyedülálló szülő vagy családon belül tartósan beteg gyermek esetén az 500%-át nem haladja meg

c) családjának vagyona nem haladja meg a Szocvtv. 4. § (1) b) pontjában meghatározott forgalmi értéket.”

A Jszt. 45. § (1) bekezdése értelmében „a bekezdést tartalmazó merev hivatkozás a bekezdés megjelölését követően a „bekezdés” kifejezést is magában foglalja. A „bekezdés” kifejezés nem rövidíthető.”

Jogszabálysértést követett el a képviselő-testület, mikor a Jszt. 45. § (1) bekezdésével ellentétesen hivatkozott a Szocvtv. 4. § (1) bekezdés b) pontjára.

11. Az önkormányzati rendelet 18. § (2)-(3) bekezdése, a (4) bekezdés a) pontja és a (9) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„18. § (2) Az étkeztetésért személyi térítési díjat kell fizetni, melynek összege a mindenkori elviteles felnőtt étkeztetési térítési díj 25 %-a. A polgármester különös méltánylást érdemlő esetben dönthet a díjfizetés alóli mentességről.

(3) Szociális rászorultnak tekinthető az a személy, aki:

a) 65. életévét betöltötte, és háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 200%-át, vagy

b) tartós vagy átmeneti betegsége, szenvedélybetegsége, pszichiátriai betegsége, fogyatékosága vagy hajléktalansága miatt önmaga ellátására képtelen,

c) a (2) a) vagy b) pont feltételek valamelyikének teljesülése esetén vagyonnal nem rendelkezik, tartásra képes vagy köteles hozzátartozója nincs, vagy tartási kötelezettségét nem teljesíti, eltartási, öröklési, gondozási szerződéssel nem rendelkezik.

(4) A szociális étkeztetés igénybevételéhez benyújtandó dokumentumok:

a) a háztartás (egy lakcímen élők) tagjai jövedelmének hitelt érdemlő igazolása,

...

(9) Nem részesíthető más települési támogatásban az a személy, aki szociális étkeztetést kap."

11.1. Az önkormányzati rendelet 18. § (2) bekezdése törvénysértő, mert nem határozza meg konkrétan, hogy a szociális étkeztetés igénylésénél mit tekint különös méltánylást érdemlő esetnek. Ez alapján nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének.

11.2. A Szocvtv. 116.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét kell figyelembe venni.

Törvénysértést követett el a képviselő-testület, mikor a Szocvtv. 116. § (1) bekezdés a) pontjával ellentétesen a szociális étkezés térítési díj megállapításának feltételeként a kérelmező családjának jövedelmi helyzetét vizsgálja.

11.3. Jogszabálysértést követett el a képviselő-testület, mikor a Jszt. 45. § (1) bekezdésével ellentétesen hivatkozott az önkormányzati rendelet 18. § (2) bekezdés a) vagy b) pontjára.

11.4. Az önkormányzati rendelet 18. § (3) bekezdés c) pontjában olyan jogszabályhelyre hivatkozik, mely nem tartalmaz pontokat, így nem egyértelmű szabályozást tartalmaz, és nem felel meg a normavilágosság alaptörvényi követelményének, ezért törvénysértő.

11.5. A Kúria Köf.5.030/2019/3. számú határozata értelmében:

„[17] A módosított önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat a hatvankét év feletti, illetve a tizennyolc év alatti lakosok részére „jövedelmi és vagyoni viszonyokra

számú határozatában jelen üggyhöz hasonló szabályozás kapcsán rámutatott arra, hogy: „[m]egállapítható, hogy ez a megfogalmazás sehogyan sem értelmezhető összhangban állóként az Sztv.-nek a települési támogatást illetően kifejezetten a szociális rászorultság esetére vonatkoztatott meghatározásával, mi több, azzal kimondottan ellentétes. A Szoc. tv. által intézményesített települési támogatásként tehát az önkormányzat ilyen támogatási tartalmat jogszerűen nem határozhat meg, mert az adott, éppen a felhatalmazó magasabb szintű jogszabállyal ütközik.” A Kúria rögzíti, hogy az Sztv. által intézményesített települési pénzbeli támogatás nem szociális szempontozású kötelező az Sztv. 26. §-ában meghatározott rászorultsági elvvel; meghatározott életkor elérése, illetve el nem érése pedig nem tekinthető szociális szempontnak.

[18] A fentiek alapján a Kúria a módosított önkormányzati rendelet 7/A. §-ának és 7/B. §-ának törvénysértő voltát megállapította és azokat megsemmisítette.

A döntés elvi tartalma

[19] A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által intézményesített települési pénzbeli támogatás önkormányzati rendelettel történő nem szociális szempont szerinti szabályozása ellentétes e törvény 26. §-ában meghatározott rászorultsági elvvel; meghatározott életkor elérése, illetve el nem érése pedig nem tekinthető szociális szempontnak.”

Köf.5.019/2015/5. számú határozat

„18. Hasonló okból törvénysértő az önkormányzati rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja is. Az önkormányzati rendelet e szabálya a szociális célú tüzelőanyag támogatásban való részesülést ahhoz köti, hogy a kérelmezőnek (vele egy háztartásban élő személyeknek) az önkormányzattal szemben lejárt fizetési határidejű tartozása ne legyen. A Kúria már több döntésében rögzítette, hogy önkormányzati rendeletben felhatalmazás hiányában nem lehet a szociális támogatás feltételévé tenni nem szociális célú szempontokat (lásd a Köf.5.051/2012/6., Köf.5.008/2013/8., Köf.5.051/2014/3. Köf.5017/2015. számú határozatokat). Jelen ügyben egyértelmű, hogy a szociális támogatáshoz való hozzáférés azon az alapon történő lehetetlenné tétele, hogy az önkormányzattal szemben az igénylőnek lejárt tartozása nincs, nem szociális szempont. Nem helytálló az önkormányzat azon hivatkozása, hogy az Art. 85/A. §-ában szabályozott adóhatósági igazolás kiállítása, és ennek megkövetelése bizonyos állami támogatások megszerzése esetén, analóg az Ör.-ben szabályozottakkal.

...

A döntés elvi tartalma:

20. Önkormányzati rendeletben felhatalmazás hiányában nem lehet a szociális támogatás feltételévé tenni nem szociális célú szempontokat.”

Törvénysértő az önkormányzati rendelet 18. § (9) bekezdése, mivel a települési támogatás nem szociális szempont szerinti szabályozása ellentétes a Szocvtv. 26. §-ában meghatározott rászorultsági elvvel.

12. Az önkormányzati rendelet 21. §-a az alábbiakat tartalmazza:

„21. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Hatályát veszti a szociális ellátásokról szóló 6/2020.(VII.1.) önkormányzati rendelet.”

A Jszr. 78. § (1) bekezdés kimondja:

„78. § (1) A jogszabály záró rendelkezései között – felhatalmazást adó jogszabályi rendelkezés hiányában a záró rendelkezések első szakaszaként –önálló szakaszban

a) a szakasz első bekezdéseként kell rendelkezni a jogszabály hatálybalépéséről és

b) a szakasz további bekezdéseiben kell rendelkezni a jogszabály hatálybalépését követő időpontokban hatályba lépő szerkezeti egységeinek hatálybalépéséről.”

Jogszabálysértést követett el a képviselő-testület, mikor a rendelet hatályba lépésének időpontjáról, és egy másik önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről egy szakaszban rendelkezett.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól” szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 7. § a) pontja értelmében a törvényességi felhívás tartalmáról a Polgármester a Képviselő-testületet tájékoztatni köteles.

Felhívom a figyelmet, hogy a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.395/2019/12. számú ítéletében rögzítettek szerint a *„polgármesternek, mint az ülés vezetőjének a törvényességi felhívások teljes tartalmáról kell tájékoztatnia a képviselő-testületet, a polgármester tájékoztatási kötelezettségének elmaradása, nem teljesítése joggal való visszaélést jelent.”*

Az Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pontja értelmében a Jegyző köteles jelzéssel élni a Képviselő-testület tájékoztatásának elmaradása esetén.

Felhívom továbbá a figyelmet, hogy *„az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról”* szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 37. § (1) bekezdése és 1. melléklet II. pont 8-9. alpontjai értelmében az önkormányzatnak a részére megküldött törvényességi felhívások teljes dokumentációját – teljes tartalmát – is közzé kell tennie a saját weboldalán, mely a veszélyhelyzet időtartama alatt is irányadó.

A Korm. rendelet 7. § a) pontja és az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján kérem, hogy a felhívásomban foglaltakat megvizsgálni, és az annak alapján tett intézkedésről a Nemzeti Jogszabálytár szolgáltatója által e célra kialakított informatikai rendszeren keresztül, jelen levelem válaszaként **2021. december 6.** napjáig tájékoztatni szíveskedjen.

A Korm. rendelet 9. § -a határozza meg, hogy a törvényességi felhívás mely esetekben minősül eredménytelennek:

„9. § A fővárosi és megyei kormányhivatal törvényességi felhívása eredménytelen, ha az érintett
a) a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig nem tesz intézkedést a jogszabálysértés megszüntetése érdekében,
b) által a törvényességi felhívásban foglaltak alapján tett intézkedés nem szünteti meg a jogszabálysértést, vagy újabb jogszabálysértést idéz elő,
c) nem ért egyet a törvényességi felhívásban foglaltakkal, és az erről szóló tájékoztatást követően a fővárosi és megyei kormányhivatal megítélése szerint a jogszabálysértés továbbra is fennáll,
d) a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig a fővárosi és megyei kormányhivatalt nem tájékoztatja.”

Amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére nyitva álló határidő eredménytelenül telik el, az Mötv. 134. § (2) bekezdés alapján a Kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján a Kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazását addig folytatja, ameddig a jogszabálysértés nem kerül megszüntetésre.

Székesfehérvár, 2021. október „28.”

Tisztelettel:

Dr. Simon László

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2021.10.29 12:04:27
Fejér Megyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: TFIK TFIK